

Hartser inom elindustrin

Exponering för hartser inom elindustrin kan orsaka yrkessjukdomar och andra hälsoproblem. Syftet med denna webbsida är att främja hälsosamma och säkra arbetsförhållanden och ge mer information om åtgärder för att minska arbetstagarnas exponering.

Exponering

Inom elindustrin hanteras bl.a. lim, lacker, beläggningar och impregneringsmedel som innehåller epoxi-, polyester- och polyurethanarts. Med värmehärdande impregneringshartser och lim används ofta så kallade syraanhydridhärdare. Vid monteringsarbeten används vanligen snabblim och skruvlåsmedel som innehåller akrylatföreningar.

Hälsoskador

Syraanhydrider är kända för att orsaka luftvägsallergi och allergiskt kontakteksem. Allergiska hudsymtom kan också vara luftburna. Redan små koncentrationer av syraanhydrider i luften kan orsaka astma och snuva som uppstår på grund av sensibilisering. Även andra hartser som används vid tillverkningen av elektriska apparater kan orsaka luftvägs- och hudsymtom; epoxiföreningar är en vanlig orsak till yrkesrelaterat allergiskt kontakteksem.

Epoxiföreningar orsakar sällan luftvägssensibilisering och astma. Akrylater och isocyanathaltiga härdare av polyurethanarts kan orsaka yrkesrelaterad astma och snuva samt allergiskt kontakteksem. Dessutom kan många års exponering för organiska lösningsmedel, såsom styren som används med polyesterhartser, orsaka skador i nervsystemet.

! MER INFORMATION OM HÄLSORISKER I SAMBAND MED KEMISK EXPONERING VID HARTSARBETEN INOM ELINDUSTRI OCH HUR MAN FÖREBYGGER DEM FINNS PÅ WWW.TTL.FI/MALLIRATKAISUT → YTBELÄGG SÄKERT MED EPOXI, URETAN, AKRYLAT OCH ARMERINGSPLASTER

Att minska skadorna

Hälsoskador förbyggs i första hand genom att kartlägga möjligheten att använda ämnen som är mindre skadliga för hälsan samt att kapsla in processer som genererar rök och ångor. För att förebygga hälsoskador är det viktigt att se till att det finns bra utsug och effektiv allmän ventilation. Kom ihåg att låta nybelagda produkter torka på en plats med bra ventilation, åtskild från andra arbetsutrymmen. Andningsskydd krävs vid exponering för lösningsmedel om epoxi, akrylater eller isocyanater hanteras så att de avdunstar i luften. Vid arbete med epoxi, isocyanat, lösningsmedel och akrylat ska huden skyddas noggrant med kemikalieskyddshandskar som är lämpliga för industribruk.





Handledning från företagshälsovården

Vi rekommenderar ett nära samarbete med er företagshälsovård i alla frågor som rör sjukdomar, symtom, skydd och arbetsmiljö. Enligt [arbetarskyddslagen \(738/2002\)](#) är arbetsgivaren skyldig att utreda och bedöma riskerna i arbetet samt vidta tillräckliga åtgärder för att förebygga dem. Företagshälsovården är sakkunnig i frågor som gäller hälsa och säkerhet i arbetet. Den ska göra en arbetsplatsutredning där arbetets hälsokonsekvenser bedöms.

Företagshälsovården ska fästa uppmärksamhet vid exponeringens kvalitet och mängd, skydd, hud-, luftvägs- och ögonsymtom samt uppföljning av personer som uppvisar symtom. Hälsoundersökningarna ska utföras med 1–3 års mellanrum baserat på Bedömningen av betydelsen för hälsan.

Om ni behöver mer information, arbetsplatsmätningstjänster eller hjälp med åtgärder för att förebygga exponering, kan ni kontakta Arbetshälsoinstitutets experter.

Tuula Liukkonen
ledande expert
tuula.liukkonen@ttl.fi
+358 30 474 3208

Pirjo Heikkinen
produktchef
pirjo.heikkinen@ttl.fi
+358 44 720 1764